

רשומות

הצעות חוק

19 במרס 1997

2603

י' באדר ב' התשנ"ז

עמוד

257 ..... הצעת חוק שירותי הובלה, התשנ"ז-1997

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק שירותי הובלה, התשנ"ז-1997

פרק א': מטרת החוק

1. חוק זה בא להגביר את הבטיחות בהפעלת רכב מסחרי ובמתן שירות הובלה, ולהגן מטרת החוק על איכות הסביבה והצרכן.

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק שירותי הובלה, התשנ"ז-1997 (להלן - החוק), המוצע בזה, בא להסדיר לראשונה, ענף שירות תחבורה בחוק.

החוק המוצע יחול -

- (1) על משאיות כבדות שמשקלן הכולל המותר הוא 15 טון ומעלה, אשר בהן משונעים רוב המטענים בארץ כגון מכולות, חומרי גלם לבתי חרושת, ותוצרים מוגמרים אל הנמלים ליצוא.
- (2) על רכב מסחרי, בכל משקל שהוא כאשר משונע בו חומר מסוכן;

סעיף 1 מוצע לפתוח את החוק בהצהרה על מטרותיו.

מ ב ו א

שירותי תחבורה שונים, כגון: השכרת רכב, הובלת דלק ושירותי הובלה, מוסדרים היום בצווים על פי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן - חוק הפיקוח).

הסדרת שירותי תחבורה על פי חוק הפיקוח באה להבטיח את מתן שירותי התחבורה על פי סטנדרטים איכותיים ומקצועיים מתר גיסא, ואת אתריותו של נותן השירות מאידך גיסא. מטרה נוספת הנה הבטחת סטנדרטים לתקינות הרכב, הכל כדי להבטיח את הבטיחות ברכבים.

פרק ב': פרשנות

- הגדרות
2. בחוק זה –
- "הפקודה" – פקודת התעבורה [נוסח חדש]¹;
- "אחראי על הבטיחות", "אחראי על הניהול המקצועי" – מי שהוסמך לכך לפי סעיף 16;
- "בעל" – כהגדרתו בפקודה;
- "חומר מסוכן" – חומר דליק, לקיח, נפיץ, רעיל, מחמצן, מאכל, מדבק, או רדיואקטיבי וכל חומר שבהובלתו הוא עלול לגרום לפגיעה סביבתית או לפגיעה באדם או ברכוש;
- "מוביל" – מי שמפעיל שירות הובלה;
- "מפקח" – המפקח על התעבורה כהגדרתו בפקודה;
- "משקל כולל מותר" – המשקל הכולל המותר המצוין ברשיון הרכב שניתן לפי הפקודה;
- "רכב מסחרי" – רכב מסחרי כהגדרתו בפקודה שמשקלו הכולל המותר 15,000 ק"ג או יותר, ולענין הובלת חומר מסוכן, רכב מסחרי בכל משקל כולל מותר המוביל חומר מסוכן;
- "רשיון מוביל" – רשיון למתן שירות הובלה לפי חוק זה;
- "שטר מטען" – הסכם הובלה בכתב בין מזמין שירות ההובלה לבין המוביל;
- "שירות הובלה" – הובלת מטען ברכב מסחרי, בין שההובלה נעשית כשירות לזולת ובין כשהיא נעשית לצרכיו של המוביל;
- "השר" – שר התחבורה.

פרק ג': הסדרת שירות הובלה

- הפעלת שירות הובלה
3. לא יפעיל אדם שירות הובלה אלא לפי הוראות חוק זה.
- הובלה ברשיון
4. לא יתן אדם שירות הובלה, בעצמו או באמצעות אחר, אלא אם כן בידו רשיון מוביל, ושירות ההובלה ניתן בהתאם לסוג הרשיון ולתנאיו.
- רשיון מוביל
5. (א) המפקח יוציא, בהתאם להוראות חוק זה, לבעל רכב מסחרי, רשיון מוביל עבור כל רכב מסחרי שבו הוא יתן שירות הובלה.
- (ב) רשיון מוביל יינתן לפי סוג המטען המוביל ולפי סוג הרכב המוביל אותו.
- (ג) תוקפו של רשיון מוביל הוא לשנה אחת; השר רשאי לקבוע תקופה אחרת על פי אמות מידה, לענין הרכב או המטען, שיקבע.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 2 למונח "רכב מסחרי":
- מאחר שהחוק יהול, כאמור במבוא, על שני סוגים שונים של הובלת מטענים, האחד – הובלה של חומר מסוכן ברכב מסחרי בכל משקל שהוא; השני – הובלת מטענים, כלשהם, ברכב מסחרי כבד שמשקלו 15,000 ק"ג ומעלה. מוצע, בין יתר ההגדרות, להגדיר את המונח "רכב מסחרי" כך שמטרת החוק תובהר; עוד מוצעת הגדרה למונח "חומר מסוכן".
- סעיף 3 בא לקבוע כי לא יתן אדם שירות הובלה, כהגדרתו, אלא על פי חוק זה.
- סעיף 4 מוצע כי אדם לא יתן שירות הובלה אלא אם כן בידו רשיון מוביל שניתן לו לפי סוג המטען המוביל.
- סעיף 5 הסעיף קובע כי המפקח על התעבורה (להלן – המפקח) יוציא לבעל רכב מסחרי, כהגדרתו, רשיון מוביל עבור כל רכב מסחרי ולפי סוג

¹ דיני מריגת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

6. רשיון מוביל אינו ניתן להעברה לאדם אחר או לגבי רכב מסחרי אחר. איסור העברת רשיון תנאים למתן רשיון מוביל
7. (א) השר יקבע תנאים למתן רשיון מוביל לסוגיו כדי להבטיח את אלה:
 (1) למבקש רשיון מוביל או לאדם מטעמו האחראי על שירות ההובלה יש הכשרה מקצועית מתאימה לפי סוג המטען וסוג הרכב המסחרי שלגביו מבוקש הרשיון;
 (2) מקום מתאים למתן שירות ההובלה לרבות מקום חניה לרכב המסחרי;
 (3) ציוד ומתקנים מתאימים למתן שירות ההובלה;
 (4) מתן שירותי תחזוקה נאותים לרכב המסחרי;
 (5) ברשות מבקש הרשיון לסוג מסוים של הובלה שייקבע בתקנות, רכב מסחרי במספר ובסוג הדרושים להובלה בבטיחות;
 (6) התאמת מבנה הרכב המסחרי למטען המובל.
 (ב) השר רשאי לקבוע תנאים נוספים למי שנותן שירות הובלה באמצעות 6 כלי רכב מסחריים או יותר, או שירות הובלה של חומר מסוכן, כדי להבטיח סדרי בטיחות תחבורתיים ומניעת נזק סביבתי, לרבות העסקת אחראי על הבטיחות ואחראי על הניהול המקצועי, הכל בקשר למתן שירותי הובלה.
8. (א) המפקח רשאי לדרוש ממבקש רשיון מוביל למסור לו פרטים בדבר סוגי הרכב המסחרי שברשותו, סוגי המטען שברצונו להוביל וכל פרט אחר הדרוש למפקח כדי להחליט בבקשה.
 (ב) מבקש רשיון ימסור למפקח כל פרט שדרש המפקח לפי סעיף קטן (א); לא מסר המבקש פרט, כאמור, רשאי המפקח שלא לתת לו רשיון מוביל.
9. המפקח רשאי לקבוע ברשיון מוביל כי בעל הרשיון מוביל וכן העוסקים על ידו או מטעמו בשירות ההובלה, לרבות בנהיגה, בטעינה, בפריקה ובמתן טיפול לרכב המסחרי ולמטען שבו, יעמדו בתנאים אלה הכל כפי שנקבע בתקנות:
 (1) הם בעלי הכשרה מתאימה;

ד ב ר י ה ס ב ר

- הרכב שבו יתן את השירות. כמו כן נקבע כי תוקפו של רשיון, כאמור, יהיה לשנה אחת.
- סעיף 6 הסעיף קובע איסור העברה של רשיון מוביל לאדם אחר או לגבי רכב אחר.
- סעיף 7 מוצע כי השר יקבע תנאים למתן רשיון מוביל כדי להבטיח כי למקבל הרשיון –
 (1) הכשרה מקצועית מתאימה לענין סוג המטען או סוג הרכב;
 (2) מקום מתאים למתן השירות;
 (3) ציוד מתאים למתן השירות;
 (4) באפשרותו לתת שירותי תחזוקה לרכב שבו יתן השירות;
 (5) ברשותו, לפי סוג המטען המובל, מספר כלי רכב להובלת המטען בבטיחות;
 (6) רכב המותאם, לפי מבנהו, להובלת המטען.
- כן נקבע בסעיף כי מקום שאדם נותן שירות ב-6 כלי רכב או יותר, או שהוא מוביל חומר מסוכן, רשאי השר לקבוע תנאים נוספים בקשר למתן שירות ההובלה.
- סעיף 8 הסעיף קובע כי המפקח רשאי לדרוש ממבקש רשיון מוביל למסור לו פרטים בדבר סוג הרכב שברשותו, סוגי המטען שברצונו להוביל וכל פרט הדרוש לו כדי שיחליט בבקשה; לא מסר המבקש פרטים שנתבקש לתת – רשאי המפקח שלא לתת לו רשיון מוביל.
- סעיף 9 נקבע כי המפקח רשאי לקבוע כי בעל רשיון מוביל וכן המועסקים על ידו, יעמדו בתנאים שייקבעו בתקנות ובהם –
 (1) הכשרה מתאימה;

- (2) הם עברו הדרכה תקופתית ובריקה רפואית תקופתית במועדים ובהיקף כקבוע בתקנות, כל אחד לפי סוג עיסוקו;
- (3) לענין חומר מסוכן – הם בעלי הכשרה מיוחדת, כל אחד לפי סוג עיסוקו.

10. קיבל אדם רשיון לפי חוק זה במרמה, רשאי המפקח, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, לבטל את הרשיון. ביטול רשיון שהושג במרמה

11. (א) הורשע מבקש רשיון מוביל בעבירה לפי חוק זה או באחת העבירות המנויות בתוספת וטרם חלפו 3 שנים מיום ההרשעה, רשאי המפקח, לאחר שנתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו ובהתחשב באופי העבירה ובחומרתה, שלא לתת לו רשיון לפי חוק זה. סייג למתן רשיון או להחזקת רשיון

(ב) קיבל אדם רשיון מוביל ולאחר מכן הורשע בעבירה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי המפקח, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, לבטל את רשיון המוביל או להתלותו לתקופה שלא תעלה על 180 ימים; לענין זה, "ביטול רשיון מוביל" – ביטול כל הרשיונות שבידי אותו אדם, או חלקם.

(ג) לא קיים אדם תנאי מתנאי הרשיון או גרם בהובלת המטען לנזק לציבור או לסביבה, רשאי המפקח, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, לבטל את הרשיון או להתלותו לתקופה שלא תעלה על 180 ימים.

12. לא יסרב בעל רשיון מוביל סירוב בלתי סביר לתת שירות הובלה על פי הרשיון שבידו. סירוב למתן שירות הובלה

13. מבקש רשיון שלא קיבל רשיון, מי שרשיונו בוטל או הותלה לפי סעיפים 10 ו-11, וכן מי שהופסק שירותו לפי סעיף 20, רשאי לערוך לבית משפט השלום בתוך 45 ימים מהיום שהומצאה לו החלטת המפקח. ערר

פרק ד': שטר מטען

14. (א) לא יוביל בעל רשיון מוביל מטען ברכב מסחרי ולא ירשה לאחר להוביל מטען ברכב מסחרי אלא על פי אחד מאלה: חובה להתוידק בשטר מטען או במסמך אחר

ד ב ר י ה ס ב ר

- (2) הדרכה תקופתית ובריקות רפואיות לפי סוג עיסוקם;
- (3) לגבי חומר מסוכן – הכשרה מיוחדת כל אחד לפי עיסוקו.
10. מוצע לקבוע בחוק כי אם קיבל אדם רשיון מוביל במרמה – רשאי המפקח לבטל את הרשיון.
11. מוצע כי מבקש רשיון שהורשע בעבירה לפי חוק זה או באחת מהעבירות המנויות בתוספת וטרם חלפו 3 שנים מיום ההרשעה, רשאי המפקח שלא לתת לו רשיון; קיבל אדם רשיון מוביל ולאחר מכן הורשע בעבירה מהעבירות האמורות, רשאי המפקח לבטל את הרשיון לתקופה שלא תעלה על 180 ימים; לא קיים אדם תנאי מתנאי הרשיון או גרם נזק
- לציבור או לסביבה, רשאי המפקח לבטל את הרשיון לתקופה שלא תעלה על 180 ימים.
12. מוצע כי לא יסרב אדם, סירוב בלתי סביר, לתת שירות הובלה על פי הרשיון שבידו.
13. מוצע לקבוע כי תינתן זכות ערר על החלטות המפקח להתליית רשיון לפי סעיפים 11 ו-12 או החלטת המפקח על הפסקת שירות לפי סעיף 20.
14. מוצע לקבוע חובה להובלת מטען לפי חוק זה, רק על פי שטר מטען או מסמך אחר שייקבע בתקנות; כמו כן נקבעו הפרטים שיכלול שטר המטען; נקבע, כמו כן, כי שטר המטען יהיה בידי נוהג הרכב המסחרי בכל עת ההובלה.

- (1) שטר מטען;
 (2) מסמך אחר, כפי שייקבע בתקנות, אם המטען המובל שייך למוביל.
 (ב) שטר המטען ייערך כפי שייקבע בתקנות ויכלול את הפרטים שנקבעו בהן.
 (ג) בשטר המטען ייקבע דיוקף אחריותו של המוביל למטען והיקף הביטוח מפני נזקים או מפני אובדן המטען.
 (ד) שטר המטען לא יכלול פטור כללי מאחריות לאובדן או לנזק למטען; השר רשאי לקבוע את היקף האחריות.
 (ה) שטר מטען או מסמך אחר לפי סעיף זה יהיה בכל עת ההובלה בידי נוהג הרכב המסחרי.

פרק ה': פיקוח

15. (א) השר רשאי למנות מקרב עובדי משרדו פקחים לענין חוק זה; הודעה על מינוי פקח תפורסם ברשומות.
 (ב) פקח רשאי, בכל עת סבירה, להיכנס לכל מקום המיועד למתן שירות הובלה ולחניית הרכב לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה; כן רשאי הפקח לדרוש מבעל רשיון לפי חוק זה שיציג בפניו את הרשיון וכל מסמך הקשור במתן שירות ההובלה.
 (ג) בעל רשיון לפי חוק זה יציג בפני הפקח ולפי דרישתו את הרשיון וכל מסמך כאמור בסעיף קטן (ב).
 16. המפקח רשאי להסמיך אחראי על הבטיחות או על הניהול המקצועי, כנדרש בסעיף 7(ב), אם התקיימו בו התנאים שנקבעו בתקנות, לענין -
 (1) רשיון נהיגה;
 (2) ניסיון בתפקיד ארגוני בתחום הובלת מטען ברכב מסחרי;
 (3) הכשרה מתאימה בטיפול ברכב מסחרי ובתחזוקתו, בכללי פריקה וטעינה ובניהול מקצועי למתן שירותי הובלה.

פרק ו': עבירות ועונשים

17. (א) העושה אחד מאלה, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א3) לחוק העונשין, עבירות ועונשים התשל"ז-1977² (להלן - חוק העונשין) -

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 15** בסעיף זה נקבעה סמכותו של השר למנות פקחים לענין חוק זה וכן נקבעה סמכות הפקחים להיכנס בכל עת סבירה למקום שבו ניתן שירות ההובלה ולמקום שבו חונה רכב ההובלה, לשם פיקוח על ביצוע חוק זה; בעל רשיון לפי חוק זה חייב להציג בפני פקח, לפי דרישתו, כל מסמך הקשור במתן שירות ההובלה.
סעיף 16 מוצע לאפשר למפקח להסמיך אדם שיהיה אחראי על הבטיחות והניהול המקצועי, כנדרש בסעיף 7 אם נתקיימו בו אלה:
 (1) בידו רשיון נהיגה מתאים;
- (2) יש לו ניסיון בתפקיד הארגוני ובהובלת המטען;
 (3) הוא עבר הכשרה מתאימה בטיפול ברכב המסחרי ובתחזוקתו, בכללי פריקה וטעינה ובניהול עסק של מתן שירות הובלה.
סעיף 17 בסעיף זה מוצע לקבוע עבירות ועונשים לגבי מי שמוכיל מטען ברכב מסחרי ללא רשיון מוביל, שמעביר רשיון מוביל לאדם אחר, שמוכיל מטען ללא שטר מטען, המסרב סירוב בלתי סביר לתת שירות, שאינו מציג רשיון או מסמך לפקח או עובר על הוראה מהוראות התקנות שנקבעו לפי חוק זה; כמו כן

² ס"ח התשל"ז, עמ' 322; התשנ"ד, עמ' 348.

- (1) מוביל מטען ברכב מסחרי ללא רשיון מוביל, בניגוד לאמור בסעיף 4(א) או אינו מקיים תנאי שנקבע לקבלת רשיון מוביל כאמור בסעיף 7 או אינו מקיים תנאי ברשיון מוביל כאמור בסעיף 9;
- (2) מעביר רשיון מוביל לאדם אחר או לרכב מסחרי אחר בניגוד לאמור בסעיף 6;
- (3) מוביל מטען ללא שטר מטען או מסמך אחר בניגוד להוראות סעיף 14;
- (4) מסרב סירוב בלתי סביר לתת שירות הובלה לזולת בניגוד לאמור בסעיף 12;
- (5) אינו מציג רשיון או מסמך אחר לפקח לפי דרישתו, בניגוד לאמור בסעיף 15;
- (6) עובר על הוראה מהוראות התקנות, אלא אם כן נקבע עונש קל מזה בתקנות.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א)1, ועושה העבירה המשיך בהפעלת רכב מסחרי לאחר שקיבל התראה מאת המפקח לענין ההפרה, דינו בנוסף לכל עונש אחר, קנס נוסף, בשיעור האמור בסעיף 6(ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכת העבירה.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף זה בידי תאגיד, דינו - קנס פי ארבעה מהקנס שנקבע לעבירה.

18. נעברה עבירה לפי סעיף 17(א) בידי תאגיד, חוקה היא כי בעל תפקיד בתאגיד או עובד בכיר האחראי לתחום שלגביו נעברה העבירה, עבר את העבירה, אלא אם כן הוכיח כי נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה כל שביכולתו כדי למנוע את העבירה; לענין סעיף זה, "בעל תפקיד בתאגיד" - המנהל הכללי, מנהל העסקים הראשי, המשנה למנהל הכללי, סגן המנהל הכללי וכל מי שאחראי בתאגיד על פעילותו של התאגיד לענין הובלת מטען.

19. נעברה ברכב מסחרי בעת מתן שירות הובלה, עבירה מהמנויות בתוספת, ייאשם בעבירה גם בעל רשיון מוביל, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושעשה כל שביכולתו כדי למנוע את ביצוע העבירה.

20. (א) הוגש כתב אישום לפי חוק זה נגד אדם שהוביל מטען או נתן שירות הובלה ללא רשיון לפי החוק, רשאי המפקח להורות בכתב על הפסקה זמנית של מתן שירות הובלה, לרבות על סגירת מקום שבו ניתן השירות, ובלבד שמשך הפסקה כאמור לא יעלה על ששים ימים מיום בניסתה לתוקף של ההוראה; הוראה כאמור תיכנס לתוקפה חמישה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 19 מוצע לקבוע כי אם נעברה ברכב מסחרי, בעת מתן שירות הובלה, עבירה מהמנויות בתוספת, ייאשם בעבירה גם בעל רשיון המוביל זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה ללא ידיעתו וכי עשה כל שביכולתו למנועה.

סעיף 20 מוצע לקבוע סמכותו של המפקח להורות לאדם על הפסקת שירות אם הוגש נגדו כתב אישום לפי חוק זה ובלבד שמשך הפסקת השירות לא יעלה על 60 ימים; מי שנדרו הוצאה הוראה כאמור,

נקבע כי אם נעברה עבירה של הובלת מטען ללא רשיון מוביל ועושה העבירה ממשיך בהפעלת הרכב לאחר שקיבל התראה מאת המפקח - דינו קנס נוסף, בשיעור האמור בסעיף 6(ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכת העבירה; נעברה העבירה בידי תאגיד, דינו - ארבע פעמים הקנס שנקבע לעבירה.

סעיף 18 מוצע לקבוע חזקת אחריות מנהלים לגבי עבירה של מתן שירות ללא רשיון מוביל שנעשתה בידי תאגיד.

ימים אחרי נתינתה אלא אם כן נקבע בה מועד אחר, או אם היא בוטלה או שונתה על ידי בית המשפט כאמור בסעיף קטן (ב).
(ב) בית משפט שלום רשאי, לבקשת הנפגע, לאשר את הוראת המפקח, לשנותה או לבטלה.

(ג) הורשע בעל רשיון מוביל בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש, לצוות על ביטול הרשיון או על הפסקת מתן שירות הובלה, לרבות על סגירת מקום שבו נעשה השירות, או לצוות על כל דרך אחרת הנראית לו מתאימה להפסקת מתן השירות, או לצוות עליו להימנע מכל פעולה כפי שיפרט בצו ולתקופה שיקבע.

פרק ז': הוראות שונות

21. השר רשאי, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע בתקנות אגרות בעד מתן אגרות רשיון לפי חוק זה, חידושו או הוצאה של כל מסמך הניתן לפי חוק זה.
22. השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לשנות את שינוי התוספת התוספת.
23. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
(ב) השר, בהסכמת השר לאיכות הסביבה, יקבע בתקנות –
(1) את החומרים המסוכנים, לרבות כמותם וריכוזם;
(2) הוראות מיוחדות לענין הובלת החומר המסוכן לסוגו, לרבות תנאים לקבלת רשיון מוביל, ולרבות תנאים נוספים כדי להבטיח סדרי בטיחות תחבורתיים ומניעת נזק סביבתי;
(ג) תקנות לענין חוק זה יותקנו בתוך תשעה חודשים מיום פרסומן.
24. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין. שמירת דינים
25. אדם שנתן שירות הובלה ערב תחילתו של חוק זה, רשאי להמשיך ולתיתו עד להחלטת המפקח בענין רשיון מוביל, ובלבד שבקשה לרשיון מוביל תוגש למפקח בתוך 60 ימים מיום כניסתו לתוקף של חוק זה. הוראת מעבר

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 22** מוצע להסמיך את השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לשנות את התוספת.
- סעיף 23** מוצע כי תקנות לגבי הובלת חומר מסוכן ייקבעו בהסכמת השר לאיכות הסביבה.
- סעיף 25** סעיף זה קובע הוראות מעבר כך שמי שנתן שירות הובלה ערב תחילתו של חוק זה, רשאי להמשיך ולתיתו עד להחלטת המפקח לענין בקשה למתן רשיון מוביל חדש.

רשאי לפנות לבית משפט השלום ובסמכותו של בית המשפט לאשר את ההוראה, לשנותה או לבטלה; הורשע אדם בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט בנוסף לכל עונש, לדווח על ביטול הרשיון או על הפסקת מתן השירות.

סעיף 21 מוצע להסמיך את שר התחבורה (להלן – השר), באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע, בתקנות, אגרות בעד מתן רשיון לפי חוק זה.

- ביטול 26. סעיפים 56 עד 69 לחוק המסחרי העותומני³ – בטלים.
- תחילה 27. תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו.

תוספת

(סעיפים 11 ו-19)

1. עבירות לפי התוספת הרביעית לפקודה;
2. עבירה על חניית רכב מסחרי במקום אסור;
3. עבירת נסיעה במהירות מעל המותר לפי תקנה 54 לתקנות התעבורה;
4. עבירות לפי תקנות 85, 168, 306, 308 ו-364 לתקנות התעבורה.

דברי הסבר

- סעיף 26** מוצע לבטל את הפרק החמישי לחוק המסחר העותומני. פרק זה דן בסוכנים להובלה ביבשה ובים וקובע הוראות שונות: בדבר אחריות סוכן ההובלה לגבי נזק או אובדן הסחורה והמטען; בדבר שטר ההובלה והפרטים שהוא צריך לכלול; בדבר האחריות הכלת מוגבלת (אך ניתנת להתנאה) של המוביל לגבי אובדן הסחורה; הוראות אחרות המחייבות, למשל, רישומים של הסחורה.
- החוק המסחרי העותומני לא תורגם בפרסום רשמי אחיד והוא מופיע בתרגומים שונים היוצרים חוסר אחידות היכולה להביא גם לפרשנויות שונות של ההוראות שבו. בנוסף לכך, הוראות הפרק החמישי מוסדרות בהיקוקים שונים.
- זאת ועוד, לשון החוק היא ארכאית וענף ההובלה המודרני אינו פועל על פי הוראותיו.
- סעיף 63** לחוק העותומני, קובע:
- ”63. המוביל ערב עבור אבדן החפצים שיש להוביל, זולת מקרה של כח עליון; הוא ערב לנזקים זולת אלה הנובעים מפגם עצמי של הדבר או מכה עליון.” (תרגום פדיאור).
- על פי הוראת סעיף זה אחריותו של המוביל היבשתי היא בלתי מוגבלת, אך היא דיספוזיטיבית וניתנת להתנאה בין המוביל לבין בעל הסחורה – מזמין ההובלה.
- עם ביטול הוראות הפרק החמישי, תהיה תמיד אחריותו של מוביל בכפוף להתנאה כאמור בסעיף 14(ב) להצעת חוק זו.
- סעיף 27** מוצע שתחילתו של חוק זה תהיה שנה מיום פרסומו.

³ מיום 18 לחודש הרמאדן, שנת 1266 (התרי"ו-1850).